

S O N U Ç

İ SLÂM dini vergi ve ibâdet sahasında servetler üzerine ağır bir yük gibi mahiyet taşıyan müesseseleri ortaya koymak ve bunları imanın rûkûnlerinden saymak sureti ile malî mevzuda önemli bir hamlede bulunmuştur. Zekât, hareketsiz, atıl kalmış servetler üzerine, parayı sevenler için hayli ağır bir yük olacak şekil ve mahiyettedir. İslâmiyet bu nevi ibadetleri vaz etmekle sermayeyi atıl vaziyetten, zekât vere vere bitmekten kurtarıyor. Muayyen ellerde, şahıs ve müesseselerde sermaye terakümünü, para spekülasyonunu önlemekle, İslâm bu nevi malî müesseseleri ile cimrilik, Karunluk gibi vasıflara karşı mücadele etmekte, onları yıkmaktadır. Cenab-ı Hak «Allahın fazl u kereminden kendilerine verdiği sarf u infakta cimrilik edenler, zinhar bunun kendileri için bir hayır olduğunu sanmasınlar. Bilâkis bu onlar için bir şerdir.» (K. K., III:180) buyurmaktadır. Yine Cenab-ı Hak âyeti kerimelerinde nisab hususunda sarih bir hüküm vaz etmemişse ve mutlak olarak «Habibim yine sana hangi şeyi nafaka vereceklerini sorarlar. De ki ihtiyacınızdan artanı verin.» (K. K., II:219) âyeti kerimesini vaz buyurmuştur. Binaenaleyh malî ibâdetlerin ifasında her ne kadar mezkûr ölçüler vaz edilmiş ise de nafîle için böyle bir durum da yoktur. İslâmiyet; ferdi, feragat sahibi, yardımı, infakı seven bir kimse olarak görmek istiyor. Yine Kur'an-ı Kerim'de «Allah yolunda maldan harc edeceğinizin mükâfatı size fazlası ile ödenecektir. Siz bu hususta haksızlığa da uğratılmıyacaksınız.» (K. K., II:272) buyurulmuştur (11).

İslâmiyet sermaye sahiplerini bu ve benzeri prensiblerle ictimâî muavenete teşvik eder, infak yollarını gösterirken kapitalist düzenlerde böyle bir infakla malların bitip tükeneceği zannedilir. Halbuki Hak Tealâ onların iç yüzünü «Şeytan sizi fakir olacaksınız diye korkutur. Size cimriligi emreder. Allah ise nafaka hususunda size kendisinden bir mağfiret ve bolluk vaad ediyor.» (K. K., II:268) âyet-i kerimesi ile ortaya koyuyor. Yine kapitalistler isteyerek veya zorla verdikleri, infak ettikleri şeylerin artık zayi olduğunu, dönüşünün bulunmadığını zannederler. Bu hususta da II:276 âyet-i kerimesi, prensibi gerekli cevabı vermektedir. Keza kapitalistler, ellerinde malı cem edip, biriktirdikten sonra bunları faiz mukâbili karz olarak vermekle alınan ribânın re'sü malî artıracığını zannederler. Oysa Vacib Tealâ; «İnsanların mallarında artış olması için faiz cinsinden verdiğiniz şey, nakit, mal, vesaire Allah katında artmaz. Allahın rızasını dileyerek verdiğiniz zekât ise sevablarını kat kat artıranlar onu verenlerdir.» (K. K., XXX:39) âyet-i celilesi ile hakikatın nerede olduğunu beyan buyuruyor (12).

(11) Ususul İktisad, s. 123.

(12) Ususul İktisad, Mevdudî, s. 124.

TARİH HASRETİ

Nerde onlar ki yeşil gölgeli çardaklarda
Diz çöken dostları tenvir ile irşada gider
Nerde ol rind ki elinden ezeli aşkı sunar
Bir gönül dervişidir elde sebû, bade gider
Nerde onlar ki ölümler gezinen sahrada
Müslüman yok mu! diyen her acı feryada gider
Nerde serhat beyinin aşk ve zafer kafilesi
Yılda beş on kerre düşmanları berbada gider
Nerde ol dost ki hakikat yolunun yolcusudur
Açarak göğsünü tekbîr ile cellâda gider
Nerde onlar ki soyunmuş bir alay mecnundur
Derd eder kendine her derdi de imdada gider
Nerde ADNAN ki bir ahbabını özler de o dost
Açarak dağları sahraları Bağdat'a gider